

Пісанка — сімвал жыцця

Дар'я ШОЦІК,
фота аўтара

— Яшчэ ў старажытнасці распісалі яйкі воскам, бо ён дазваляе нанесці асаблівы малюнак і захаваць яго, — распавяла кандыдат мастацтвазнаўства Вольга Лабачэўская. — Вымалёўваюць узор з сімвалаў, розных геаметрычных фігур, магічных знакаў самымі звычайнымі прадметамі: палачкай, цвіком, пісаком, шпількай. Затым яйкі апускалі ў фарбавальнік чырвонага колеру. Самы распаўсюджаны — адвар шалупіння цыбулі. Настой альховай кары ці дуба даваў чорна-карычневы колер. Дарэчы, слова “пісанка” азначае “яркі, ярэсты”.

Пасля асвячэння хросная маці абавязкова прыносіла пісанкі сваім хрэснікам. Вельмі часта іх дарылі для добрага ўраджаю, здароўя і дабрабыту родных, блізкіх. Лічылася, што яны абаранялі ад злых людзей, хваробы, беднасці. А галоўнае, што праз пісанку ішлі цяпло, радасць, міласэрнасць і дабро для ўсёй сям'і.

Мастры, дзеці і дарослыя з 13 раёнаў Міншчыны, якія сабраліся на свята, дэманстравалі пісанку ў разнастайнай тэхніцы. Пераможцы вызначаліся па сямі намінацыях: “Фарбаванне і дэкарыраванне як традыцыйнымі тэхнікамі (выраб “красанак”, “травянак”, “драпанак”), “Мастацкі роспіс велікодных як воскам” (аздабленне шпількай, цвіком, пісаком), “Мастацкі роспіс драўляных велікодных як”, “Інкустацыя саломкай

Ужо даўно жыхары Стоўбцаў не прымалі такую колькасць творчых і натхнёных людзей з розных раёнаў Міншчыны. Нагода для гэтага была прыемная: тут прайшло I абласное свята-конкурс “Велікодная пісанка”. Яго арганізатарамі выступілі Мінскі абласны цэнтр народнай творчасці і аддзел культуры Стаўбцоўскага райвыканкама. Галоўная ідэя мерапрыемства — захаваць і адродзіць традыцыі распісвання велікодных як.

драўляных велікодных як”, “Аздабленне велікодных як бісерам”, “Лепшая хатняя калекцыя”, “Аўтарскі падыход да мастацтва аздаблення велікодных як”. Пра прыёмы дэкаратыўнага ўпрыгожвання як і творчы падыход распавялі самі мастры.

— Яшчэ ў дзяцінстве займалася шкрабаннем як, — распавяла Аліна Халявінская, кіраўнік клуба “Пралеска” Стаўбцоўскага раённага Дома культуры. — Матуля нафар-

буе як, а мы (чацвёра дзяцей) садзіліся побач і “раздрапвалі” іх. Малюнак маці сама прыдумляла, тлумачыла нам, што трохкутнікі — гэта зямля, квадратыкі — сонца... Калі пазней пачала вывучаць гэты від мастацтва, зразумела ўсе сімвалы. Раздрапваю так, як вучыла маці.

Аліна Антонаяна сваёй улюбёнасцю ў дэкарыраванне і мастацкімі ідэямі зацікавіла дзяцей. Яе выхавальнікі — Павел Гінтоўт і Дзмітрый Пу-

Аліна Халявінская дэманструе “драпанку”.

гач — займаюцца аздабленнем як у тэхніцы прадрапвання. Аляксандра Грынкевіч, член народнага клуба майстроў Бярэзінскага РДК, пры аздабленні велікодных як бісерам выкарыстоўвае нацыянальную сімволіку.

Узялі ўдзел у конкурсе і прадстаўнікі Вілейскага раённага Дома рамёстваў, на базе якога створаны музей яйка.

— Драўлянае яйка дазваляе нашым майстрам увасобіць многія ідэі, прадэманстраваць свой аўтарскі стыль і выкарыстаць розныя віды дэкаратыўнага роспісу, — зазначыў дырэктар Вілейскага раённага Дома рамёстваў Сяргей Дубяга.

І хаця ўсе прадстаўленыя работы вельмі прыгожыя і адметныя, найбольш уразіла глядачоў і журы дрэва, зробленае з як. Яго аўтар Галіна Міранчук з Маладзечанскага раёна атрымала гран-пры конкурсу “Велікодная пісанка”.

Ёсць надзея, што народных майстроў, якія будуць займацца дэкарыраваннем велікодных як і захоўваць традыцыі гэтага мастацтва, на Міншчыне стане больш.

Яйкі з Вілейскага раённага Дома рамёстваў.

Між іншым

Велікодныя яйкі: беларускія і замежныя

Раіса МАРЧУК

Традыцыйная выстаўка “Велікодныя яйкі” адкрылася нядаўна ў фальклорна-этнаграфічным кабінете-музеі беларускай культуры філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Падчас яе прэзентацыі доктар філалагічных навук прафесар кафедры беларускай літаратуры і культуры Ірына Казакова расказала пра гісторыю Вялікадня і традыцыі яго святкавання ў розных народаў свету, а таксама пра велікодныя яйкі як га-

лоўны сімвал аднаго з самых вялікіх хрысціянскіх свят.

— У экспазіцыі прадстаўлены экспанаты з фондаў фальклорна-этнаграфічнага кабінета-музея беларускай культуры; драўляныя пісанкі з майстэрні Свята-Елісавецкага манастыра; экспанаты з уласных калекцый прафесара Ірыны Казаковай, выкладчыцы Славянскі-най, майстра Юліі Цярэнцэвай, члена Садружнасці дзелавых і творчых жанчын; экспанаты з адзінаго ў свеце Музея пісанак (знаходзіцца ва Украіне, у горадзе Каламыя); крыжы, выкананыя ў тэхніцы фрывалітэ майстрам Юліяй Цярэнцэвай; кампазіцыя з фетру і акрылу

“Кураняткі” (майстар — Валянціна Лаўрэнова), — паведаміла загадчыца кабінета-музея Ганна Шваба.

Наведвальнікі пабачаць драўляныя, фарфоравыя, каменныя, керамічныя, шкляныя, васковыя, папяровыя і іншыя велікодныя яйкі. У экспазіцыі — больш як 100 экспанатаў з Беларусі, Украіны, Расіі, Кітая, Чэхіі, Германіі, Грэцыі, Егіпта і Галандыі.

Госці філфака таксама змогуць азнаёміцца з пастаяннай экспазіцыяй кабінета-музея “Праваслаўныя абразы Маці Боскай на Беларусі”, убачыць факсімільнае выданне Бібліі, выдадзенай Францыскам Скарынам у 1517—1519 гадах.

Афарызм

Збірайце добрыя думкі ў сэрцы сваім, як пчала мёд.

Еўфрасіння ПОЛАЦКАЯ

З глыбіні

Запамінальная сустрэча

Творчая сустрэча з пісьменнікам, навукоўцам, старшынёй Мінскага гарадскога аддзялення СПБ Міхасём Пазняковым прайшла ў Барысаўскай гарадской бібліятэцы. Адылася яна дзякуючы супольным намаганням Марыны Помаз — кіраўнік клуба аўтарскай песні “Капель” пры Барысаўскім цэнтры творчасці дзяцей і моладзі — і адміністрацыі бібліятэкі ў асабе намесніцы дырэктара Наталлі Шатэркі, а таксама супрацоўніц залы мастацтваў Надзеі Зімбель і Наталлі Алейнік.

Аўдыторыя падабралася цікаўная і неабыхавая да мастацкага слова — школьнікі, студэнты, настаўнікі, бібліятэкары. М. Пазнякоў адзначыў, што, нягледзячы на ​​багатыя здабыткі ў “дарослым” жанры, сваю творчасць “для маленькіх” лічыць больш важнай, бо на падростаючае пакаленне традыцыйна ўскладае вялікія спадзяванні.

У сустрэчы таксама ўзяў удзел кампазітар з Астраўца Аляксандр Каміценка, на творчым рахунку якога некалькі дзясяткаў песень на словы Міхася Пазнякова.

Настаўнік і краязнаўца Уладзімір Лайкоў напрыканцы імпрэзы адначыў важнасць і неабходнасць правядзення такіх сустрэч, якія стымулююць зацікаўленасць айчынным мастацкім словам.

Іван ПЛЁСАЎ,
г. Барысаў

Імёны слаўныя раёна

Вядомы краязнаўца, член СПБ Уладзімір Кісялёў, нягледзячы на ​​сталічную прапіску і паважаны ўзрост, часты госьць на Уздзеншчыне. А нядаўна, запрошаны на раённае свята працы, ва ўрачыстай абстаноўцы даведаўся, што імя яго занесена ў Кнігу славы раёна.

Заслугі пісьменніка перад Уздзенскай зямлёй вялікія. Гэта менавіта яго намаганнямі, дзякуючы яго карпатлівай працы стала вядомым на абшарах нашай краіны імя незаслужана забытага вучонага, прафесара электраграфіі магнетызму, аднаго з самых яркіх прадстаўнікоў навуковай думкі дарэвалюцыйнай Беларусі Я. Наркевіча-Ёдкі (значная частка яго жыцця і дзейнасці прайшла ў маёнтку Наднёман на Уздзеншчыне).

Пяру У. Кісялёва належыць кніга “Наднёманскімі пуцявінамі”, якая вытрымала некалькі выданняў і сёння з’яўляецца найбольш поўным зборам краязнаўчых матэрыялаў пра родны пісьменніку Уздзенскі край. Заслугоўваюць увагі і іншыя кнігі, публікацыі, доследы творцы.

У Кнігу славы Уздзеншчыны таксама занесеныя прозвішчы іншых людзей, якія пакінулі адметны след у гісторыі раёна — удзельніка Вялікай Айчыннай вайны Уладзіміра Парабковіча і былога першага сакратара райкама КПБ Фёдара Ключака.

Віктар САБАЛЕЎСКІ,
г. Узда

Выходзіць з 1932 года
У 1982 годзе газета ўзнагароджана ордэнам Дружбы народаў
Заснавальнікі: Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, ГА “Саюз пісьменнікаў Беларусі”, РВУ “Літаратура і Мастацтва”
Галоўны рэдактар Таццяна Мікалаеўна СІВЕЦ

Рэдакцыйная калегія:
Анатоль Акушэвіч
Лілія Ананіч
Алесь Бадак
Дзяніс Барсукоў
Святлана Берасцень
Віктар Гардзеі
Уладзімір Гніламедаў
Вольга Дадзіёмава
Уладзімір Дуктаў
Анатоль Казлоў
Алесь Карлюкевіч
Анатоль Крэйдзіч
Віктар Кураш
Алесь Марціновіч
Мікола Станкевіч
Мікалай Чаргінец
Іван Чарота
Іван Штэйнер

Юрыдычны адрас:
220034, Мінск,
пр. Незалежнасці, 39, п. 4а
Адрас для карэспандэнцыі:
220034, Мінск, вул. Захарова, 19
Тэлефоны:
галоўны рэдактар — 284-66-73
намеснік галоўнага рэдактара — 284-66-73
Адрасы:
публіцыстыкі — 284-66-71
крытыкі і бібліяграфіі — 284-44-04
прозы і паэзіі — 284-44-04
мастацтва — 284-82-04
навін — 284-44-04
аддзел “Кніжны свет” — 284-66-71

бухгалтэрыя — 284-66-72
Тэл./факс — 284-66-73
E-mail: lim_new@mail.ru
Адрас у Інтэрнэце:
www.lim.by
Пры перадруку просьба спасылка на “ЛІМ”. Рукпісы рэдакцыя не вяртае і не рэцензуе. Аўтары допісаў у рэдакцыю паведамляюць сваё прозвішча, поўнаасцю імя і імя па бацьку, пашпартныя звесткі, асноўнае месца працы, зваротны адрас. Пазіцыя рэдакцыі можа не супадаць з меркаваннямі і думкамі аўтараў публікацый.

Набор і вёрстка камп’ютарнага цэнтра РВУ “Літаратура і Мастацтва”.
Выходзіць раз на тыдзень па пятніцах.
Выдавец:
Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова “Літаратура і Мастацтва”.
Друкарня Рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства “Выдавецтва Беларускага Дома друку” г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
Індэкс 63856
Кошт у розніцу — 2300 рублёў

Наклад — 2808
Умоўна друк.
арк. 5,58
Нумар падпісаны ў друк
12.04.2012 у 11.00
Газета зарэгістравана ў Міністэрстве інфармацыі Рэспублікі Беларусь
Рэгістрацыйнае пасведчанне
№ 7 ад 22.07.2009 г.
Заказ — 1637
Д 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

